

Sygn. akt I C 2052/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Olechno – Obolewicz

Protokolant: Dorota Głowacka

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2014 roku w Bielsku Podlaskim

sprawy z powództwa (...) **Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko **P. T.**

o zapłatę

Oddała powództwo.

Sędzia

Sygn. akt I C 2052/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. pozwem (k. 4 – 5) skierowanym przeciwko P. T. wniósł o zasądzenie kwoty 4.113,92 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, iż pozwanego oraz (...) Bank Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. łączyła umowa bankowa, na podstawie której otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną i zobowiązał się do jej zwrotu zgodnie z warunkami określonymi w umowie. P. T. nie wywiązał się z przedmiotowego zobowiązania i w związku z tym Bank skorzystał z przysługującego mu prawa do wypowiedzenia wymienionej umowy. Na skutek złożonego przez Bank oświadczenia umowa uległa rozwiązaniu, zaś cała niespłacona należność wraz z odsetkami umownymi i karnymi stała się wymagalna. Powód wskazał, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 września 2013 roku zawartej z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. przejął całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez zmarłego spadkodawcę z wierzycielem pierwotnym. Wyjaśnił, iż dochodzi zapłaty w łącznej kwocie 4.113,92 złotych (w tym należność główna – kapitał w kwocie 2.307,20 złotych i skapitalizowane odsetki karne za okres opóźnienia w spełnieniu świadczenia w kwocie 1.806,72 złotych) oraz dodał, iż dokonał skapitalizowania odsetek należnych do chwili wytoczenia powództwa i żądania od nich odsetek za opóźnienie. Podniósł, iż dowód na istnienie roszczenia stanowi wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego numer (...) z dnia 30 października 2014 roku. Pozwany wezwany do zapłaty nie spełnił świadczenia.

Pozwany P. T. nie wdał się w spór co do istoty sprawy, nie stawił się na termin rozprawy i nie złożył odpowiedzi na pozew, ani w żaden inny sposób nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym jest, iż powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.przystąpił do umowy przelewu wierzytelności z dnia 27 września 2013 roku z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W., przedmiotem której miały być przysługujące Bankowi wymagalne wierzytelności pieniężne, wynikające z różnych tytułów, w tym z dokonanych przez Bank czynności bankowych, określone szczegółowo w Załączniku nr 1 do umowy (§ 1 umowy k. 11). W § 3 ust. 2 przedmiotowej umowy określono datę przejścia tytułu prawnego do każdej wierzytelności, pod warunkiem zawieszającym zapłaty ceny przez fundusz (k. 11v). Na podstawie § 8 po dniu przeniesienia wierzytelności Bank zobowiązany był do przygotowania i wydania powodowi dokumentacji dotyczącej wierzytelności(k. 12 – 12v). Strona powodowa zobowiązała się do zawiadomienia dłużników o dokonanych przelewach wierzytelności (§ 12 ust. 1 k. 13). Pismem z dnia 9 października 2013 roku skierowanym do pozwanego powód poinformował o przelewach wierzytelności oraz wezwał do zapłaty kwoty 3.796,73 złotych w nieprzekraczalnym terminie do dnia 18 października 2013 roku (k. 10 – 10v). W powołanym piśmie podano, iż na żadaną kwotę składa się kwota 2.307,20 złotych tytułem kapitału oraz 1.489,53 złotych tytułem odsetek. W określeniu zobowiązania wskazano nazwę produktu, tj. (...), lecz bez numeru i daty umowy. Następnie wobec bezskuteczności wezwania strona powodowa wniosła pozew domagając się zasądzenia od pozwanego dochodzonej kwoty. Powód do pozwu dołączył także wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy, w którym wymieniono dane personalne pozwanego oraz zaznaczono między innymi „datę najstarszej wymagalności” oraz „datę wysłania wypowiedzenia” oraz kwoty tytułem odsetek i kapitału (k. 7).

W dniu 30 października 2014 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...), w którym oświadczył, iż w dniu 27 września 2013 roku nabył od (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. wierzytelność wobec dłużnika P. T.. W powołanym wyciągu wskazano, iż wysokość zobowiązania pozwanego według stanu na dzień wystawienia niniejszego wyciągu wynosiła łącznie 4.113,92 złotych, w tym kapitał w kwocie 2.307,20 złotych i odsetki w kwocie 1.806,72 złotych (k. 6).

Uregulowany w przepisie art. 509 k.c. przelew wierzytelności należy do czynności prawnych rozporządzających, bowiem przenosi na nabywcę wierzytelność przysługującą zbywcy, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia (art. 353 k.c.). Podkreślić należy, że warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. W związku z tym, aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność (por. wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 7 października 2013 roku, II Ca 770/13, Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Białymstoku i orzecznictwo tam powołane).

Zgodnie z powołanym powyżej przepisem wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew) chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Na podstawie art. 513 § 1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewach. W piśmiennictwie zauważono, że przy analizie stosunku dłużnik – cesjonariusz szczególnie uwidaczniają się dwie zasady, charakteryzujące ten stosunek. Pierwsza dotyczy nabycia przez cesjonariusza w drodze przelewu wierzytelności tylu praw, ile miał cedent. Wyraża to paremia *nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet*. Cesjonariusz nie może, więc żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze niż cedent. Druga zasada dotyczy sytuacji prawnej dłużnika, która nie może ulec pogorszeniu na skutek przelewu w stosunku do tej, jaką dłużnik miał przed przelewem [por. J. Mojak (w:) Kodeks..., s. 162; H. Ciepła (w:) Komentarz..., s. 595; B. Łubkowski (w:) Kodeks..., s. 1225]. Z wierzytelnością po przelewach pozostają zatem

związane wszystkie zarzuty dłużnika, które mogły być podnoszone w stosunku do poprzedniego wierzyciela (cedenta). Wskazuje się na trzy rodzaje zarzutów: te, które przysługiwały dłużnikowi w stosunku do cedenta, zarzuty osobiste dłużnika oraz zarzuty dotyczące samej umowy cesji (niebędące zarzutami ani osobistymi, ani służącymi w stosunku do cedenta).

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie potwierdzał, że powód nabył wierzytelność z mocy powoływanej umowy. Strona powodowa podniosła, iż nabyła dochodzoną należność w drodze wymienionej powyżej umowy cesji, zaś zobowiązanie pozwanego wynika z zawartej z (...) Bankiem Spółka Akcyjną z siedzibą w W.umową bankową. W powołanym powyżej wezwaniu do zapłaty, jak i w wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy określono jedynie nazwę produktu, tj. (...) bez wskazania daty i numeru łączącej pozwanego z pierwotnym wierzycielem umowy. Wprawdzie w treści umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 27 września 2013 roku (k. 11 – 13) znajduje się oświadczenie Banku, że przedmiotem umowy są wymagalne wierzytelności pieniężne, to należy pamiętać, że zgodnie z przepisem art. 516 k.c. zbywca wierzytelności ponosi względem nabywcy odpowiedzialność za to, że wierzytelność mu przysługuje. Oznacza to, że samo oświadczenie cedenta o treści wskazanej przez powoda nie może być wyłącznym dowodem potwierdzającym wymagalność wierzytelności przysługującej powodowi, skoro ustawodawca przewidział odpowiedzialność cedenta za wady prawne cedowanej wierzytelności, w tym w zakresie zarówno faktu istnienia wierzytelności, jak i rozmiaru określonego w umowie. Jeśli natomiast przesłanki i zasady odpowiedzialności zbywcy wierzytelności nie są określone w przepisach regulujących stosunek wewnętrzny, zasadne jest zastosowanie w tym zakresie przepisów regulujących odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania [art. 471 i n. k.c.]; tak też: K. Zagrobelny (w:) E. Gniewek, Komentarz, 2006, s. 891; H. Ciepła (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. I, 2006, s. 670].

Jedynie dowody, jaki przedstawił powód poza wymienioną umową to wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...) (k. 6) oraz wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji (k. 7), z którego nie wynikał jednak stan zadłużenia objęty pozwem. Powód powołując się na cesję wierzytelności nie przedstawił innych dowodów, w tym umowy bankowej, regulaminu lub innych dokumentów, które potwierdzałyby istnienie i wysokość wierzytelności. Dodatkowo należy także zauważyć, iż przeniesienie wierzytelności miało nastąpić pod warunkiem zawieszającym zapłaty ceny przez Fundusz stosownie do postanowień § 4 ust. 1 i 2 umowy (k. 11v). W sprawie nie zostało wykazane, że taka płatność nastąpiła. Wymieniony wyciąg, ani żaden dokument złożony i powołany przez powoda nie dokumentuje naliczonych odsetek w kwocie 1.806,72 złotych, nie wiadomo od jakiej kwoty zostały naliczone, za jaki okres i jaka była podstawa ich uwzględnienia, nadto w wymienionym powyżej wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy cesji odsetki określono na kwotę 1.406,53 złotych. Wymaga podkreślenia, iż w treści powołanej umowy przelewu wierzytelności nie wymieniono wprost wierzytelności wobec pozwanego. Dane personalne P. T. zostały wskazane jedynie w wydruku z wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności (k. 7). Z treści wymienionej powyżej umowy z dnia 27 września 2013 roku wynika, iż Bank zobowiązany był do przekazania dokumentacji dotyczącej wierzytelności, a nadto Fundusz mógł też wnioskować do Banku o pozyskanie niezbędnej dokumentacji, w tym związanej z toczącymi się postępowaniami sądowymi (§ 8 pkt 6 k. 12v). Niewątpliwie dokumentacja dotycząca umowy zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem umożliwiałaby zweryfikowanie przedstawionych przez powoda okoliczności. Brak umowy z pierwotnym wierzycielem oraz pozostałych dokumentów uniemożliwił poczynienie w tej części ustaleń, w tym zweryfikowanie prawidłowości naliczenia odsetek. Należy także zauważyć, iż w uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności Bank scedował na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez zmarłego spadkodawcę z wierzycielem pierwotnym (k. 5). Przedmiotowa okoliczność nie została jednak w jakimkolwiek zakresie wyjaśniona i uzasadniona, co dodatkowo budzi wątpliwości w zakresie istnienia źródła zobowiązania pozwanego.

Mając na uwadze powyższe rozważania zdaniem Sądu powołany wyciąg z dnia 30 października 2014 roku podpisany przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu (k. 6) i opatrzony pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym nie był wystarczającym dowodem potwierdzającym istnienie spornej wierzytelności. Zgodnie z przepisem art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 157 j.t.) w obowiązującym brzmieniu, księgi rachunkowe funduszu

sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Obecne brzmienie powołanego przepisu jest wynikiem obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 roku w sprawie P 1/10 (Lex nr 852310), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych, w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, za niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483zecz.) oraz za zgodny z art. 20 Konstytucji. W związku z powyższym aktualnie wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego winien być traktowany jako dokument prywatny (art. 245 k.p.c.), co oznacza, iż nie stanowi on dowodu zawartych w nim informacji, a jedynie wyjaśnienie stanowiące poparcie stanowiska strony, która je przedłożyła. Dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tych księgach zdarzenia, np. cesji wierzytelności. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności. Okoliczności te, w razie ich kwestionowania przez stronę przeciwną, powinien wykazać fundusz odpowiednimi dowodowymi, zgodnie z ciężarem dowodu wynikającym z art. 6 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 roku, V CSK 329/12, LEX nr 1375500; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 lipca 2012 roku, I ACa 228/12, Portal Orzeczeń). Przedstawiony przez stronę powodową wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego wskazuje wprawdzie podmiot, od którego fundusz nabył dochodzoną pozewm wierzytelność, lecz nie zawiera danych dotyczących stosunku prawnego, w wyniku którego wierzytelność powstała, kiedy stała się wymagalna oraz nie precyzuje stopy, okresu i podstawy naliczenia odsetek.

Podsumowując należy stwierdzić, iż powód nie wykazał właściwymi dokumentami nabycia wierzytelności przypadającej od pozwanego, ani jej źródła, czy wysokości. Zgodnie z przepisem art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, stąd też – co do zasady – w postępowaniu cywilnym to powód powinien udowodnić istnienie dochodzonej wierzytelności, okoliczności jej powstania oraz wysokość. Sąd nie ma obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/poz. 76). W realiach przedmiotowej sprawy istnienie wierzytelności nie zostało wykazane. Zdaniem Sądu należność wskazana w pozwie musi być realna i przedstawiać faktyczną wysokość wierzytelności. Zaznaczyć także należy, iż powód, jako nabywca wierzytelności winien dysponować całością dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością i jako profesjonalista w swej dziedzinie, winien wykazać w postępowaniu sądowym, w jaki sposób określił wysokość dochodzonego roszczenia, czego jednak nie uczynił.

Biorąc pod uwagę całokształt przedstawionych okoliczności Sąd uznał, iż nie można przyjąć, że nie istnieją wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie. Powód nie udowodnił zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu z art. 6 k.c. przesłanek uzasadniających jego roszczenie wobec pozwanego. Strona powodowa oparła powództwo jedynie na twierdzeniach o nabyciu wierzytelności, to zaś przy masowym nabywaniu wierzytelności nie mogło być uznane za prawdziwy stan w odniesieniu do istnienia konkretnej wierzytelności dochodzonej w pozwie. Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego

prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2013 roku, I ACa 494/13, LEX nr 1378705).

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych przepisów, należało orzec jak w sentencji orzeczenia. Stosownie do art. 339 § 1 k.p.c. – z uwagi na nieobecność pozwanego na rozprawie i nie zajęcie stanowiska w sprawie – wyrok ma charakter zaoczny.

SSR Elżbieta Olechno – Obolewicz